

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

HỒ PHƯƠNG

Cánh đồng phía tây

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

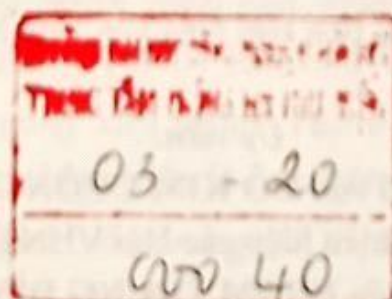

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

HỒ PHƯƠNG

Cánh đồng phía tây

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án "Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước" (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng, tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
HỒ PHƯƠNG

TIỂU SỬ

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH: Nguyễn Thế Xương. Sinh ngày 15 tháng 4 năm 1930. Quê quán: Kiến Hưng, Hà Đông (cũ). Đảng viên Đảng CSVN. Vào Hội Nhà văn Việt Nam năm 1957.

Thuở nhỏ đi học ở Hà Nội, tháng 12 năm 1946 tham gia quân đội. Suốt cuộc kháng chiến chống Pháp ông là chiến sĩ, rồi làm phóng viên, cán bộ phụ trách báo của Đại đoàn 308, chính trị viên đại đội chiến đấu. Đã dự nhiều chiến dịch lịch sử trong đó có Biên giới 1950 và Điện Biên Phủ. Năm 1954 về Tổng cục Chính trị viết văn, làm Tạp chí Văn nghệ quân đội. Sau đó làm Tổng biên tập Tạp chí Diễn đàn văn nghệ Việt Nam. Tham gia BCH Hội Nhà văn Việt Nam khóa 3. Năm 1990 được phong quân hàm Thiếu tướng.

TÁC PHẨM: *Thư nhà* (truyện ngắn, 1949); *Những tiếng súng đầu tiên* (tiểu thuyết, 1955); *Cỏ non* (tuyển truyện ngắn, 1960); *Xóm mới* (tập truyện ngắn, 1965); *Kan lịch* (tiểu thuyết, 1967); *Chúng tôi ở Cồn Cỏ* (kỷ sự dài, 1968); *Những tấm cao* (tiểu thuyết, 2 tập, 1974); *Biển gọi* (Tiểu thuyết, 1978); *Cánh đồng phía tây* (tiểu thuyết, 1994); *Yêu tình* (tiểu thuyết, 2001); *Ngàn dâu*

(tiểu thuyết, 2002); *Những cánh rừng lá đỏ* (tiểu thuyết, 2005); *Cha và con* (tiểu thuyết, 2007)...

GIẢI THƯỞNG: Giải thưởng Báo Văn nghệ với truyện ngắn *Cỏ non* (1958); Giải thưởng Bộ Quốc phòng (1994) với tiểu thuyết *Cánh đồng phía tây*, giải thưởng Hội Nhà văn - Bộ Công an với tiểu thuyết *Yêu tình* (2001). Giải thưởng UBND Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam (2003) với tiểu thuyết *Ngàn dâu*. Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2001: *Cỏ non* (truyện ngắn); *Những tâm cao* (tiểu thuyết, 2 tập); *Kan Lịch* (tiểu thuyết); *Cánh đồng phía tây* (tiểu thuyết). Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học Nghệ thuật năm 2012: *Ngàn dâu* (tiểu thuyết); *Những cánh rừng lá đỏ* (tiểu thuyết).

1

Tiếng sấm rền rĩ mãi ở phía Tây nhìn về nơi đó, những đỉnh núi trùng điệp như bị chìm lấp hết trong mây đen vần vũ. Chớp sáng chốc chốc lại vọt lên lằng nhằng dữ tợn. Bà Lợi, phó chủ tịch phụ nữ tỉnh X, trưởng đoàn phụ nữ lên mặt trận ủy lạo binh sĩ, chép miệng nói với những người trong đoàn cùng đang tạm trú ở một chiếc lán cách đường cái không bao xa:

- Mưa! Trên ấy khéo mưa. Anh em bộ đội lại khổ lắm đây. Các chị hẳn còn nhớ Tỉnh hội mình cũng đã đi những chiến dịch như Hoàng Hoa Thám - Hà Nam Ninh. Cũng mưa. Khổ hết chỗ nói. Buồn cười, còn nhớ một cậu bộ đội còn trẻ lắm, khiêng pháo, leo đèo, giữa lúc mưa to, củ meo máo khóc: "Cha sinh mẹ đẻ chưa bao giờ khổ đến như thế này. Khổ ơi là khổ! Ước gì tàu bay nó bắn chết mẹ đi, cũng còn sướng"...

Mọi người cùng cười theo, tiếng cười con gái và đàn bà thật giòn giã, trong trẻo.

Trời cũng vừa nhá nhem. Bà Lợi ra hiệu cho mọi người lên đường sớm hơn thường lệ ba mươi phút:

- Ta tranh thủ, các chị, các cô ạ! Giờ này, lại tối trời, chắc mấy thằng phi công bay trở về Gia Lâm, Cát Bi ráo rồi. Còn tắm rửa, rồi mở sâm banh, ăn bữa tối và nhảy đầm nữa chứ.

Mọi người cùng nhận thấy bữa nay bà Lợi như vui vẻ khác hẳn. Phải chăng vì sắp tới Điện Biên Phủ? Tối nay đoàn sẽ vượt đèo Pha Đin. Tối mai tới Tuần Giáo. Nếu không gặp khó khăn đường sá, hoặc máy bay, bom nổ chậm... thì có lẽ có thể vào sâu địa phận Điện Biên Phủ chừng hai chục cây số...

Sấm vẫn rền rĩ phía chân trời Tây Bắc tím bầm với những tia chớp lằng nhằng dữ tợn. Một chiếc xe tải *Mô-lô-tô-va* cũ kỹ, rách nát đã bò tới chờ sẵn ở bên đường. Bà Lợi, là trưởng đoàn được ưu tiên lên ca bin ngồi cùng lái xe, còn toàn đoàn leo lên quây phía sau. Một nửa quây đã chất đầy hàng quân sự, kể cả quà biếu của đoàn: bánh, mứt, kẹo, trà, thuốc, đường, sữa... Nửa quây còn lại được trải hai chiếc chiếu cá nhân ghép lại cho cả đoàn cùng chú phụ lái và một chú bộ đội áp tải xe, ngồi quây quần trò chuyện.

Chiếc xe bắt đầu lăn bánh. Toàn đoàn đã lên đầy đủ. Gọi là đoàn đại biểu phụ nữ, nhưng thật ra không phải chỉ có toàn đàn bà mà còn có cả một "đấng nam nhi", đó là đồng chí Văn Túc, trưởng ban Tuyên huấn kiêm chủ bút tờ báo Phụ nữ tỉnh. Vốn tính vui vẻ lại thêm cái bệnh nghề nghiệp hay nói, Văn Túc thường tâm sự với mọi người: "Nếu không phải là thằng đảng viên, Đảng đặt đâu

ngồi đấy, thì tớ đã tếch từ lâu rồi. Các bố chán bỏ mẹ, ai đòi lại bắt một thằng đàn ông vào làm việc löt thöm trong một thế giới toàn đàn bà!

Chẳng phải ngại "Kính thưa chị", "Kính thưa các em". Không phong kiến, sĩ diện đến nỗi thế! Cái chính là cứ phải luôn luôn gồng mình lên để khỏi... phạm kỷ luật. Uất lắm, cái thân mình thật chẳng kém gì thằng hoạn quan các ông ạ"...

Vừa lên xe, một chị nào đó đã nhớ ngay tới Văn Túc:

- Này, Văn Túc tiên sinh, tối qua đã kể chuyện Him Lam, tối nay, kể tiếp đôi Độc Lập đi!

Mọi người cùng nhao nhao họa theo. Văn Túc làm ra bộ khiêm tốn:

- Nói vậy chứ, tôi cũng chỉ đi nhật nhạnh tin tức thôi... Các chị, các cô cứ làm như tôi được trực tiếp chiến đấu ở trên ấy không bằng.

- Ồ không sao? Nhưng mà anh tổng hợp giỏi đấy! Phải chịu tài con nhà tuyên huấn. - Một chị động viên.

Văn Túc vẫn còn cố làm ra vẻ ngần ngại:

- Cũng không có gì nhiều lắm đâu. Chỉ có điều là tôi phải chịu khó sang bên Tỉnh ủy nghe nhờ cái đài bên ấy. Nhưng cái của nợ ấy có lẽ sản xuất từ thời đồng chí Xít-ta-lin còn đi học cấp hai thì phải, nên cứ nói được mấy phút nó lại câm bặt. Lắc thế nào thì lắc, cứ ỷ ra. Nhưng té ra thân lừa ưa nặng các vị ạ, cứ đập cho đánh bốp một cái, thế là lại nheo nhéo: "Thưa các đồng chí và các bạn, đây là tiếng nói Việt Nam..."